

III. МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ В СИСТЕМІ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

УДК 811.161.2'243'276'374(076.3)=161.2=111:[316.7:177.6]

МОВА КОХАННЯ – МОВА МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ: НОВИЙ ТИП РОЗМОВНИКІВ ДЛЯ ІНОЗЕМЦІВ

Олександра Антонів

*Львівський національний університет імені Івана Франка
кафедра українського прикладного мовознавства
вул. Університетська, 1, кімн. 233, 79001, Львів, Україна
тел.: 032 239 43 55*

*ел. пошта: oleksandra.antoniv@lnu.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0002-8114-2486>*

У центрі дослідження нове явище на ниві української лексикографії і лінгводидактики, а саме українсько-англійський розмовник про інтимні питання, які стосуються кожної дорослої людини, проте ще не були об'єктом комплексного висвітлення. Мова йде про розмовник Вероніки Мінченко «Інтимна українська. Кохання. Секс. Стосунки» (Intimate Ukrainian Phrase Book. Love. Sex. Relationships) (2024). Авторка – керівниця мовної школи VERBA, яка уже тривалий час навчає української як іноземної. Розмовник проаналізовано як інноваційний навчальний матеріал у галузі викладання української мови як іноземної. Видання розглянуто в контексті сучасних лінгводидактичних підходів, зокрема Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (CEFR), комунікативного та діяльнісного підходів, а також концепції міжкультурної комунікативної компетентності М. Байрема (M. Bayram). Особливу увагу зосереджено на тематичній новизні розмовника, який системно охоплює сфери інтимних і соціально чутливих стосунків (кохання, сексуальність, згода, токсичні та аб'юзивні взаємини), що традиційно залишаються поза межами навчальних матеріалів з української як іноземної.

У рецензії показано, що розмовник сприяє розвитку не лише лексичної, а й прагматичної та соціолінгвістичної компетентностей, формує здатність до адекватної міжкультурної інтерпретації мовленнєвої поведінки та орієнтується на реальні комунікативні потреби дорослих мовців. Окремо проаналізовано позитивні сторони видання, зокрема чітке визначення цільової аудиторії (18+), комунікативну спрямованість завдань і поєднання мовного матеріалу з культурним коментарем. Водночас окреслено низку критичних зауваг і побажань щодо подальшого методичного розвитку видання. Рецензований розмовник оцінено як своєчасний і вагомий внесок у розвиток навчальних ресурсів з української мови як іноземної.

Ключові слова: українська мова як іноземна, розмовник, міжкультурна комунікативна компетентність, Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти, інтимна комунікація, лінгводидактика.

DOI:

Формулювання проблеми. У сучасних умовах зростання мобільності населення, міграційних процесів і розширення міжнародних контактів навчальні матеріали з української мови як іноземної (УМІ) дедалі частіше орієнтуються на реальні комунікативні потреби дорослих здобувачів освіти. У цій сфері спостерігаємо тенденцію появи матеріалів на нейтральні та соціально безпечні теми у сфері комунікації. Попри значну кількість посібників з УМІ для широкого кола користувачів, щораз частіше натрапляємо на професійно орієнтовані, вибір тематики яких зумовлений здобуттям освіти за певною спеціальністю: бізнес [11], дипломатія і політика [12], культурологія [6], медицина [13], право [15], філологія [14].

Водночас значний сегмент повсякденної комунікації – сфера інтимних стосунків – залишається майже не репрезентованим у підручниках і розмовниках з УМІ. Це пов'язано і з традиційною дидактичною обережністю, і з культурними табу, які тривалий час впливали на відбір навчального матеріалу. Дорослі іноземні мовці мають романтичні стосунки, вступають у сімейні та партнерські зв'язки, а отже, потребують мовних засобів для обговорення згоди / незгоди, встановлення особистих кордонів, пошуку стратегій спілкування в приватній сфері.

Тож вибір об'єкта дослідження зумовлений браком такого типу розмовників в українській лінгводидактиці, що знижує прагматичну компетентність іномовців, створює ризик міжкультурного непорозуміння. А поява навчальних матеріалів, орієнтованих на соціально чутливі теми комунікації сприяє розширенню кола лінгводидактичних ресурсів для іноземних слухачів, наближує навчання української мови до реальних комунікативних практик дорослих.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасних мовознавчих дослідженнях розмовники рідко стають об'єктом вивчення з погляду лінгводидактики. Здебільшого їх аналізують як пам'ятки історії української мови [1; 5; 9; 10; 16; 17]. Зміна акцентів припадає на останні роки, коли засвідчуємо появу публікацій про розмовники як жанр на перехресті лексикографії і лінгводидактики [2], як забезпечення мовного супроводу за кордоном для дітей під час війни, [3], як реакцію на кризові ситуації [4], як сучасний матеріал для розвитку українознавчих студій загалом [7].

Дидактичні матеріали на раніше замовчувані теми представлені в підручнику «Українською без табу» колег із Варшавського університету [21].

Серед важливих документів, якими послуговуються європейські дидакти, Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти (*Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment* (CEFR)) [19], опубліковані Радою Європи. Цей документ визначає базові компетентності мовленнєвої діяльності іноземного студента, серед яких соціолінгвістична й прагматична, спрямовані на функційне використання мови в реальних ситуаціях, наголошує на важливості комунікативної і міжкультурної складових у процесі оволодіння мовою як іноземною.

Розвитку міжкультурної компетентності як одного основних компонентів успішного опанування мови присвячено монографію М. Байрема «Навчання та оцінювання міжкультурної комунікативної компетенції» («*Teaching and Assessing Intercultural Communicative Competence*») [18]. На думку автора, міжкультурна комунікативна компетентність містить компоненти, які спрямовують увагу мовця не лише на лінгвістичну відповідність, а й на соціокультурну рефлексію й етичну взаємодію з представниками іншої культури.

Виокремлення раніше не з'ясованих частин загальної проблеми. На цьому тлі поява розмовника «Інтимна українська. Кохання. Секс. Стосунки», який уклала В. Мінченко – викладачка української мови як іноземної та засновниця школи *VERBA*, є показовою спробою заповнити означену прогалину. Видання охоплює лексику й мовленнєві формули, пов'язані з коханням, сексуальністю, інтимними стосунками та їхніми соціальними й психологічними аспектами, що рідко потрапляють у фокус сучасних навчальних матеріалів з УМІ.

Формулювання цілей статті. Мета розвідки – проаналізувати матеріал українсько-англійського розмовника В. Мінченко «Інтимна українська. Кохання. Секс. Стосунки» як лінгводидактичний матеріал для навчання іноземців. Звернути увагу

на його тематику, мікро- та макроструктуру, а також на розвиток мовної, мовленнєвої, міжкультурної та комунікативної компетентностей дорослого іноземця, який опановує українську мову у сфері тілесних практик та інтимних стосунків.

Виклад основного матеріалу. Авторка позиціонує розмовник як навчальний матеріал для повнолітніх користувачів (18+), що одразу окреслює його цільову аудиторію та методичні межі застосування. Структурно видання охоплює низку тематичних блоків, серед яких такі: *початок романтичних стосунків, флірт, побачення, інтимні практики, контрацепція, сексуальна орієнтація, шлюб і батьківство, розставання, зрада й токсичні стосунки*. Така логіка організації матеріалу відображає послідовність розвитку міжособистісних стосунків і відповідає принципу ситуативного навчання.

Матеріал подано у формі двомовних (українська – англійська) списків лексики з наголосами, коротких пояснень, а також практичних завдань для заповнення пропусків, співвіднесення лексем і вживання форм у контексті. Завдання мають чітко виражений комунікативний характер і спрямовані на активізацію лексики в типових життєвих ситуаціях, супроводжуються деколи граматичними коментарями, наприклад, біля списку дієслів, які описують стосунки: *познайомитися, зустрічатися, заручитися, одружитися* тощо, авторка робить примітку, що ці дієслова можна використовувати з орудним відмінком або самостійно [8 : 3] .

За своїм жанром видання поєднує риси класичного розмовника та навчального посібника. Його обсяг є компактним (17 сторінок), однак тематичне наповнення – розмаїтим і насиченим. Позитивним в аспекті лінгвокраїнознавчих знань є залучення українських фразеологізмів: наприклад, *пускати бісики, топтати стежку* тощо.

З погляду сучасних лінгводидактичних підходів розмовник загалом корелює з принципами, закладеними в Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти (CEFR) [19], зокрема з розвитком лексичної, соціолінгвістичної та прагматичної компетентностей. Відповідно до CEFR, мовна компетентність не обмежується знанням граматичних структур, а передбачає здатність мовця доречно діяти в соціально й культурно маркованих ситуаціях спілкування. Саме ця прагматична складова часто залишається недостатньо репрезентованою в матеріалах з української як іноземної.

У цьому контексті розмовник В. Мінченко можна розглядати як приклад реалізації принципу діяльнісного підходу, за якого мова постає інструментом виконання соціальних дій, зокрема в приватній сфері. Представлені завдання орієнтовані не на формальне засвоєння лексики, а на її використання у змодельованих комунікативних ситуаціях.

Крім того, видання імпліцитно апелює до концепції міжкультурної комунікативної компетентності М. Байрема [18], оскільки пропонує не лише мовні одиниці, а й культурно зумовлені уявлення про стосунки, інтимність і сексуальність в українському суспільстві.

Аналіз рецензованого видання у світлі концепції міжкультурної комунікативної компетентності М. Байрема дає змогу більш ґрунтовно осмислити його методичну й суспільну значущість. На відміну від традиційних моделей мовної компетентності, орієнтованих на ідеалізований образ носія мови, М. Байрем пропонує концепт «міжкультурного мовця», здатного ефективно взаємодіяти в ситуаціях культурного розмаїття, інтерпретувати мовленнєву поведінку іншого мовця та рефлексивно ставитися до власних культурних норм.

У цьому сенсі розмовник В. Мінченко можна розглядати як навчальний ре-

курс, що імпліцитно працює з кількома ключовими компонентами міжкультурної комунікативної компетентності. По-перше, тематичний добір матеріалу сприяє формуванню відповідних компонентів (*attitudes* у М.Байрема) – відкритості, толерантності та готовності обговорювати соціально чутливі питання без упереджень. Висвітлення тем інтимності, сексуальності, згоди й токсичних стосунків уже саме по собі сигналізує про відмову від дидактичного замовчування чутливих тем та нормалізує розмову про сфери людського досвіду, які важливі для дорослого мовця.

По-друге, розмовник забезпечує мінімально необхідний рівень знань культури, які стосуються соціальних уявлень про стосунки та сексуальність в українському контексті. Короткі культурні коментарі, зокрема фрагмент про традиційні практики молодіжного спілкування (вечорниці), виконують функцію інтерпретаційних орієнтирів для іноземців [8 : 10]. А залучення картини І. Рєпіна як ілюстрації українських вечорниць та коментарі стосовно його походження й «приписування» до російської культури розширюють розуміння іноземного студента процесів колоніальної політики росії стосовно України.

По-третє, завдання, спрямовані на використання лексики в ситуативному контексті, активізують уміння інтерпретувати та порівнювати (*skills of interpreting and relating*) мовні одиниці. Мовець учиться не лише добирати їх, а й зіставляти зі ступенем інтимності, емоційної напруги та соціальної доречності. Це особливо важливо у сфері приватної комунікації, де помилки можуть мати не лише мовні, а й етичні наслідки.

Крім того, розмовник пропонує безпечний навчальний простір для апробації мовленнєвих стратегій, які згодом можна перенести в реальну міжкультурну взаємодію. У цьому сенсі видання відповідає завданню підготувати мовця до непередбачуваних комунікативних ситуацій, а не лише до відтворення заздалегідь засвоєних моделей.

Важливого значення набуває компонент критичного усвідомлення культури (*critical cultural awareness*). Лексика, пов'язана з аб'юзивними стосунками, газлайтингом і домашнім насильством, сприяє формуванню здатності критично осмислювати соціальні практики та розпізнавати неприйнятні форми поведінки незалежно від їх культурної легітимації. Отже, розмовник виходить за межі суто мовного навчання й торкається етичного виміру міжкультурної комунікації.

Значна частина представлених мовних одиниць належить до розмовного регістру, що допомагає досягти комунікативної цілі в реальних ситуаціях міжособистісної взаємодії. Особливої уваги заслуговує робота з прагматикою висловлювань – наприклад, розрізнення ступенів інтимності, емоційної насиченості та стилістичної маркованості лексем [8 : 4–6].

Найсуттєвішою рисою розмовника є його тематична новизна. Більшість сучасних навчальних матеріалів з української як іноземної зосереджується на нейтральних сферах спілкування (побут, робота, подорожі), уникаючи тем інтимності, сексуальності, конфліктних і токсичних стосунків. В аналізованому виданні ці теми не лише висвітлені, а й систематизовані відповідно до комунікативних потреб дорослого мовця.

Серед переваг розмовника варто назвати такі: чітко окреслено цільову аудиторію (дорослі користувачі 18+); тематична новизна та актуальність; різномірнева лексика (нормативна, розмовна, евфемістична); комунікативно спрямовані практичні завдання; елементи культурного коментаря без надмірної екзотизації.

Видання можна ефективно використовувати як допоміжний матеріал у курсах УМІ рівнів А2–В1, а також для самостійного опрацювання лексики.

Попри загалом позитивну оцінку, розмовник, на нашу думку, має певні недогляди. Граматичний аспект подано мінімально, що може ускладнити самостійне використання матеріалу (наприклад для студентів з низьким рівнем мовної компетентності). Добре було б біля дієслів подавати видові пари. Окремі тематичні блоки (зокрема сексуальна орієнтація чи токсичні стосунки) можна доповнити ширшими прагматичними поясненнями щодо контекстів уживання лексики.

Перспективним напрямом розвитку видання могло б стати розширення методичних рекомендацій для викладачів, а також залучення відеоматеріалів за QR-кодами (покликання на уривки українських фільмів, що ілюструють певні ситуації сімейного життя, взаємин молоді чи стосунки партнерів). Покликання на ютуб-канал [20], де авторка пояснює різницю між словами *кохання*, *любов*, *закоханість*, зроблене професійно, але його не достатньо.

Висновки. Розмовник «Інтимна українська. Кохання. Секс. Стосунки» є цікавим й інноваційним навчальним матеріалом з УМІ. Він порушує теми, які тривалий час залишалися поза межами дидактичного поля, і робить це з урахуванням реальних комунікативних потреб дорослих мовців. Можна стверджувати, що розмовник В. Мінченко репрезентує приклад навчального матеріалу, який значною мірою відповідає концепції міжкультурної комунікативної компетентності в її сучасному розумінні. Його цінність полягає не лише в тематичній новизні, а й у здатності формувати в іноземних мовців комплексну готовність до міжособистісної комунікації в українському соціокультурному просторі.

Видання заслуговує на позитивну оцінку та може бути рекомендоване до використання як допоміжний ресурс у практиці викладання УМІ, а також як предмет подальшого науково-методичного осмислення.

Список використаної літератури

1. Антонів О. В. До історії слов'янської конверсаціонографії (на матеріалі українських, російських та польських розмовників 15-17 ст). *Мовознавство*. 1999. №1. С. 58–64.
2. Антонів О. На перехресті лексикографії і лінгводидактики: до визначення жанру розмовника. *Мовознавча комісія НТШ. З історії людей та ідей* / за ред. Г. Дидик-Меуш. Львів–Варшава–Альберта, 2024. С. 416–430.
3. Антонів О. Новітній тип українсько-польських розмовників (Рецензія на розмовник: Katarzyna Jakubowska-Krawczyk, Svitlana Romaniuk, Marta Zambrzycka. *Szkolne rozmówki ukraińsko-polskie. Materiał pomocniczy dla nauczycieli nieznających języka ukraińskiego, którzy pracują z uczniami z Ukrainy*. Warszawa, 2022). *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2022. Вип. 16. С. 173–177.
4. Антонів О. Розмовники воєнного часу. *Досвід війни. Медійно-дискурсивний простір сучасної України* / за ред. С. Романюк. Warszawa : Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2024. С. 123–134.
5. Жовтобрюх М. А. Будова і лексична характеристика українського розмовника кінця XVI ст. *Питання східнослов'янської лексикографії XI–XVIII ст. Матеріали симпозиуму*. Київ, 1979. С. 50–58.
6. Замбжицька М., Новікова О., Романюк С., Якубовська-Кравчик К. Українська культура на щодень. Ч. I, Ludwig-Maximilians-Universität, München, 2021; Ч. II, Ludwig-Maximilians-Universität, München, 2022.
7. Лазаренко О. Практичний супутник у вивченні української мови в Румунії. *Теорія*

і практика викладання української мови як іноземної. 2025. Вип. 19. С. 315–321.

8. Мінченко В. Інтимна українська. Кохання. Секс. Стосунки. Intimate Ukrainian Phrase Book. Love. Sex. Relationships. 2024. 16 с.

9. Мозер М. Чи «Розмова – Бесѣда» Івана Ужєвича написана під впливом польських зразків? *Писемні пам'ятки: сучасне прочитання*. Львів, 2011. С.16–27.

10. Петегирич О. В. «Розмова» як тип українського словника-розмовника. *Вісник Львівського університету. Серія : Філологічна*. Львів, 1997. Вип. 27. С. 39–42.

11. Романюк С., Колібаба Л. Українська мова в бізнесі : підручник для студентів. Рівень С2. Warszawa : Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2023. 208 s.

12. Романюк С., Колібаба Л., Антонів О. Українська мова в дипломатії та політиці : підручник для студентів. Warszawa : Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2025. 190 s.

13. Українська мова для англومовних студентів медиків у 2 кн. / за ред. проф. Л. С. Лущак. Київ : Медицина, 2019. Кн.1–2.

14. Якубовська-Кравчик К., Ковпик С., Замбжицька М. Розмовляємо про літературу : підручник із завданнями. Warszawa : Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2022. 250 s.

15. Borys O., Jez M., Mytnik I. Ukraiński język prawny i prawniczy. Z ukraińskim na ty. Podrecznik do nauki Języka ukraińskiego. Poziom zaawansowany wyższy. Warszawa, 2016. 180 s.

16. Bunčić D. Die ruthenische Schriftsprache bei Ivan Uževyč unter besonderer Berücksichtigung der Lexik seines Gesprächsbuchs Rozmova / Besěda. Mit Wörterverzeichnis und Indizes zu seinem ruthenischen und kirchenslavischen Gesamtwerk. München, 2006. 592 s.

17. Bunčić D., Keipert H. Розмова – Бесѣда. Das ruthenische und kirchenslavische Berlaumont-Gesprächsbuch des Ivan Uževyč. München : Verlag Otto Sanger, 2005. 287 s.

18. Byram M. Teaching and Assessing Intercultural Communicative Competence: Revisited. 2nd edition. Clevedon; Philadelphia; Toronto; Sydney; Johannesburg : Multilingual Matters, 2021. 177 p.

19. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. – Companion Volume with New Descriptors. Strasbourg : Council of Europe Publishing, 2020. 278 p.

20. LOVE vocabulary in Ukrainian. Любов – Кохання – Закоханість. Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=j3rEzmgGJYI>

21. Romaniuk S., Saniewska M. Українською без табу. Podręcznik do nauki języka ukraińskiego. Poziom zaawansowany wyższy. Warszawa : Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2017. 208 s.

References

1. Antoniv O. V. Do istorii slovianskoi konversatsionohrafii (na materialii ukrainskykh, rosiiskykh ta polskykh rozmovnykiv 15-17 st). *Movoznavstvo*. 1999. № 1. S. 58–64.

2. Antoniv O. Na perekhresti leksykohrafii i linhvodydaktyky: do vyznachennia zhanru rozmovnyka. *Movoznavcha komisii NTSh. Z istorii liudei ta idei* / za red. H. Dydyk-Meush. Lviv–Varshava–Alberta, 2024. S. 416–430.

3. Antoniv O. Novitnii typ ukrainsko-polskykh rozmovnykiv (Retsenziia na rozmovnyk: Katarzyna Jakubowska-Krawczyk, Svitlana Romaniuk, Marta Zambrzycka. Szkolne rozmówki ukraińsko-polskie. Materiał pomocniczy dla nauczycieli nieznających języka ukraińskiego, którzy pracują z uczniami z Ukrainy. Warszawa, 2022). *Teoriia i praktyka vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi*. 2022. Vyp. 16. S. 173–177.

4. Antoniv O. Rozmovnyky voiennoho chasu. Dosvid viiny. Mediino-dyskursyvnii prostir suchasnoi Ukrainy / za red. S. Romaniuk. Warszawa : Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2024. S. 123–134.

5. Zhovtobriukh M. A. Budova i leksychna kharakterystyka ukrainskoho rozmovnyka kintsia XVI st. Pytannia skhidnoslovianskoi leksykohrafii XI–XVIII st. Materialy sympoziumu. Kyiv, 1979. S. 50–58.

6. Zambzhytska M., Novikova O., Romaniuk S., Yakubovska-Kravchuk K. *Ukrainska kultura na shchoden. Ch.I, Ludwig-Maximilians-Universität, München, 2021; Ch. II, Ludwig-Maximilians-Universität, München, 2022.*
7. Lazarenko O. *Praktychnyi suputnyk u vyvchenni ukraïnskoï mowy v Rumunii. Teoriia i praktyka vykladannia ukraïnskoï mowy yak inozemnoi.* 2025. Vyp. 19. S. 315–321.
8. Minchenko V. *Intymna ukraïnska. Kokhannia. Seks. Stosunky. Intimate Ukrainian Phrase Book. Love. Sex. Relationships.* 2024. 16 s.
9. Mozer M. Chy «Rozmova – Biesŭda» Ivana Uzhevycha napysana pid vplyvom polskykh zrazkiv? *Pysemni pamiatky: suchasne prochyttannia.* Lviv, 2011. S. 16–27.
10. Petehyrych O.V. «Rozmova» yak typ ukraïnskoho slovnyka-rozmovnyka. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Serii filolohichna.* Lviv, 1997. Vyp. 27. S. 39–42.
11. Romaniuk S., Kolibaba L. *Ukrainska mova v biznesi : pidruchnyk dlia studentiv.* Riven C2. Warszawa : Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2023. 208 s.
12. Romaniuk S., Kolibaba L., Antoniv O. *Ukrainska mova v dyplomatii ta politytsi : pidruchnyk dlia studentiv.* Warszawa : Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2025. 190 s.
13. *Ukrainska mova dlia anhlomovnykh studentiv medykyv u 2 kn. / Za red. prof. L.S. Lutsak.* Kyiv : Medytyna, 2019. Kn.1–2.
14. Iakubovska-Kravchuk K., Kovpiuk S., Zambzhytska M. *Rozmova iaiemo pro literaturu : pidruchnyk iz zavdanniamy.* Warszawa : Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2022. 250 s.
15. Borys O., Jez M., Mytnik I. *Ukrainski jazyk prawny i prawniczy. Z ukraïnskim na ty. Podrecznik do nauki Jazyka ukraïnskogo. Poziom zaawansowany wyŹszy.* Warszawa, 2016. 180 s.
16. Bunčič D. *Die ruthenische Schriftsprache bei Ivan UŹevyč unter besonderer Berücksichtigung der Lexik seines Gesprächsbuchs Rozmova/Besŭda. Mit Wörterverzeichnis und Indizes zu seinem ruthenischen und kirchenslavischen Gesamtwerk.* München, 2006. 592 s.
17. Bunčič, D., Keipert, H. *Rozmova – Biesŭda. Das ruthenische und kirchenslavische Berlaimont-Gesprächsbuch des Ivan UŹevyč.* München: Verlag Otto Sanger, 2005. 287 s.
18. Byram M. *Teaching and Assessing Intercultural Communicative Competence: Revised. 2nd edition.* Clevedon; Philadelphia; Toronto; Sydney; Johannesburg: Multilingual Matters, 2021. 177 p.
19. *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. – Companion Volume with New Descriptors.* Strasbourg: Council of Europe Publishing, 2020. 278 p.
20. *LOVE vocabulary in Ukrainian. Liubov – Kokhannia – Zakokhanist. Rezhym dostupu :* <https://www.youtube.com/watch?v=j3rEzmgGJYI>
21. Romaniuk S., Saniewska M. *Ukrainskoïu bez tabu. Podrecznik do nauki jazyka ukraïnskogo. Poziom zaawansowany wyŹszy.* Warszawa : Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2017. 208 s.

THE LANGUAGE OF LOVE AS A LANGUAGE OF INTERCULTURAL COMMUNICATION: A NEW TYPE OF PHRASEBOOKS FOR FOREIGN LEARNERS

Oleksandra Antoniv

*Ivan Franko National University of Lviv
Department of Ukrainian Applied Linguistic
1 Universitetska Str., room 233, 79001, Lviv, Ukraine
phone: 032 239 43 55
e-mail: oleksandra.antoniv@lnu.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0002-8114-2486>*

The study focuses on a new phenomenon in the field of Ukrainian lexicography and language didactics, namely a Ukrainian–English phrasebook devoted to intimate issues that concern everyone but have not yet been the subject of comprehensive academic coverage. The object of analysis is Veronika Minchenko's phrasebook *Intimate Ukrainian Phrase Book. Love. Sex. Relationships* (2024). The author is the head of the VERBA language school and has long-standing experience in teaching Ukrainian as a foreign language. The phrasebook is analysed as an innovative teaching resource in the field of Ukrainian as a foreign language (UFL). The publication is examined within the framework of contemporary language teaching approaches, including the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR), communicative and task-based approaches, as well as Michael Byram's concept of intercultural communicative competence.

Special attention is paid to the thematic novelty of the phrasebook, which systematically addresses intimate and socially sensitive domains of communication (love, sexuality, consent, toxic and abusive relationships) that traditionally remain outside the scope of teaching materials for Ukrainian as a foreign language. The review demonstrates that the phrasebook contributes to the development not only of lexical competence but also of pragmatic and sociolinguistic competences, fosters the ability to interpret communicative behaviour in an intercultural context, and responds to the real communicative needs of adult learners. The positive features of the publication are analysed in detail, including the clearly defined target audience (18+), the communicative orientation of the tasks, and the integration of linguistic material with cultural commentary. At the same time, a number of critical remarks and recommendations for the further methodological development of the publication are outlined. The reviewed phrasebook is evaluated as a timely and significant contribution to the development of teaching resources for Ukrainian as a foreign language.

Key words: Ukrainian as a foreign language, phrasebook, intercultural communicative competence, Common European Framework of Reference for Languages, intimate communication, language didactics.

Стаття надійшла до редакції 06.01.2026

доопрацьована 09.01.2026

прийнята до друку 12.01.2026